

แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรในปรัชญาสังคมนิยม คาร์ล มาร์กซ์

A Concept of Distributive Equality in Social Philosophy of Karl Marx

¹Aliya Chanthavong ²พระมหามหวินทร์ ปุริสุตตโม

² Phramaha Maghavin Purisuttamo

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

²ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา, สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม

Research Center for Dhammasuksa, Phrapariyattidhamma of Watawutwikasitaram

¹Corresponding Author, Email: Aliyaliverpool@gmail.com

Received April 20, 2023; Revised November 2, 2023; Accepted: November 7, 2023

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรปรัชญาสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรของปรัชญาสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ในการแบ่งปันทรัพยากร แนวคิดเสรีนิยมถือว่าการแบ่งปันทรัพยากรที่ดีและทำให้เกิดความเท่าเทียมกันต้องใช้เกณฑ์เรื่องสิทธิและความสามารถ มิฉะนั้นแล้วจะถือว่าการละเมิดผู้ที่มีสิทธิและความสามารถต่อทรัพยากรนั้น อย่างไรก็ตามแนวคิดสังคมนิยมไม่เห็นด้วยกับแนวคิดเสรีนิยมในเกณฑ์การแบ่งปันทรัพยากรเช่นนั้น เพราะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำและความขัดแย้งทางสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ แนวคิดสังคมนิยมเสนอให้แบ่งปันทรัพยากรโดยพิจารณาจากความจำเป็นของผู้ใช้ทรัพยากรนั้น การใช้เกณฑ์นี้นั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพิจารณาเจตนารมณ์ของจักรวาล บทความนี้ ให้เหตุผลแย้งแนวคิดการแบ่งปันทรัพยากรของสังคมนิยม ในเรื่องกระบวนการแบ่งปันทรัพยากร เพราะ (1) ไม่สามารถตอบโต้ตามเจตนารมณ์ของจักรวาล (2) ไม่สามารถทำให้ความต้องการของคนที่ไม่รู้จักพอสิ้นสุดลงได้ และ (3) ไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จได้ เพราะสังคมมีความรู้ไม่เพียงพอในกระบวนการแบ่งปันทรัพยากร อันเนื่องมาจากขาดการศึกษาที่ดี

คำสำคัญ: ความเท่าเทียม; แบ่งปันทรัพยากร; สังคมนิยม; คาร์ล มาร์กซ์

Abstract

In this paper entitled ‘A concept of distributive equality in social philosophy of Karl Marx’, an attempt was purposely made to critically analyze and examine the concept of distributive equality of Karl Marx’s philosophy. In distributing resources,

Liberalism firmly holds that the good distribution of resources where the equality is upheld is to utilize the criteria of rights and capacity, otherwise it would violate the one who has the right and capacity to those resources. However, Socialism strongly objects to the Liberalist concept of distribution as such because it somehow precipitates the social inequality and conflict. In order to solve these problems, it is proposed by Socialism that while distributing resources the necessity of those who are in need of resources should be taken into account. It is argued against Socialist distributive concept by this paper because: 1) it could not meet with the universal will, 2) it could not satisfy the unlimited desire of man in the proper manner, and 3) it could not be practically and successfully implemented because a society is bereft of sufficient knowledge on the processes of distribution of resources due to lacking educational relevance.

Keywords: Equality; Distribution of resources; Socialism; Karl Marx

บทนำ

สังคมคืออะไร สังคมเกิดขึ้นได้อย่างไร สังคมที่ดีควรเป็นสังคมอย่างไร คำถามเหล่านี้ถือว่าเป็นคำถามที่สำคัญยิ่ง เราจะเห็นได้ว่า สังคมได้กำเนิดขึ้นด้วยความจำเป็นเพราะว่ามนุษย์ต้องการอะไรบางอย่างจากกันและกัน มนุษย์จึงมารวมกันอยู่ เพื่อช่วยกันในการทำให้เราได้ในสิ่งที่เราต้องการจากการศึกษา มีข้อค้นพบว่าแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมในปรัชญาสังคมเริ่มต้นมาจากการที่คนในสังคมต้องการประนีประนอมต่อกันและกัน (สมภาร พรหมทา, 2539) สังคมของมนุษย์มีความจำเป็นต้องมีเพราะวิวัฒนาการมนุษย์ที่อยู่แยกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ในยุคเริ่มแรกชีวิตของมนุษย์นั้นเต็มไปด้วยความไม่ปลอดภัยของชีวิต ไม่มีหลักประกันความปลอดภัย มนุษย์ต้องต่อสู้กับภัยต่าง ๆ เช่น ภัยธรรมชาติ ภัยของสัตว์ป่า และอันตรายอื่น ๆ ที่มีในธรรมชาติ การจะทำให้ชีวิตมีความปลอดภัยจึงมีความจำเป็นทำให้มนุษย์ต้องมาอยู่รวมกัน เพื่อช่วยกันรักษาชีวิตของกันและกัน นับตั้งแต่นั้นมาสังคมมนุษย์จึงได้ถือกำเนิดขึ้น

ในยุคเริ่มแรกของสังคม มนุษย์เริ่มมีแนวคิดที่เราจะจัดการสังคมให้ดีขึ้นได้อย่างไร ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องหาผู้นำของสังคม เพื่อมอบหน้าที่ให้ใครบางคนที่เหมาะสมมาเป็นผู้ปกครอง ซึ่งในยุคแรกเขาก็พิจารณาเอาคนที่กำลังแข็งแรงทางร่างกายเมื่อโตแล้ว คงจะสามารถที่จะปกป้องคนในสังคมได้ (Somparn Promta, 2020) แต่ปัญหาก็เริ่มมีมากขึ้น เราไม่สามารถมอบอำนาจให้คนที่แข็งแรงด้านร่างกายอย่างเดียวไม่ได้ มนุษย์เริ่มเรียนรู้ว่าเราควรหาผู้นำใหม่ที่มีความเข้าใจธรรมชาติมากกว่าความแข็งแรงอย่างเดิม เพราะมนุษย์มีการเรียนรู้ว่าความแข็งแรงทางกายและกำลังอย่างเดียวไม่สามารถนำพาสังคมได้ คำถามสำคัญทางปรัชญาสังคมคือ ใครสมควรจะมาเป็นผู้นำ เพราะว่าเราทุกคนที่เกิดมามีความแตกต่างกัน บางคนมีกำลังมาก บางคนอ่อนแอทางกาย สติปัญญา บางคนฉลาด บางคนโง่ สังคมจึงเห็นควรว่าคนจะมาเป็นผู้นำสังคมได้ ต้องเป็นคนมีร่างกายแข็งแรง และมีสติปัญญา ฉะนั้นในยุคแรกของสังคมจึงมอบอำนาจให้คนประเภทนี้ หลังจากนั้นคนดูแลสังคมสิ่งที่คนดูแลสังคมได้รับก็คืออำนาจ จึงทำให้เกิดการเมืองขึ้น แล้วพัฒนาการเป็นระบบการปกครอง

กลายมาเป็นระบบกษัตริย์ ระบบพ่อปกครองลูก ระบบข้าทาส ระบบศักดินา ระบบทุนนิยม ระบบประชาธิปไตย ระบบเสรีนิยม ระบบสังคมนิยม และตามหาอุดมคติอนาธิปไตย ค่อย ๆ วิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน แนวคิดนี้แสดงให้เห็นว่า การวิวัฒนาการทางสังคมและการเมือง ที่เราพิจารณาในข้างบนนั้นเป็นรากฐานการกำเนิดก่อตัวของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องไปถึงธรรมชาติของการเป็นมนุษย์ และมีผลเป็นอย่างมากต่อปรัชญาสังคมและการเมืองสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์

ในบทความนี้จะนำเสนอแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรในปรัชญาสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เมื่อสังคมได้เกิดขึ้นแล้ว เราจะมีหลักการอะไรในการบริหารจัดการสังคม ในบทความนี้จะศึกษา 2 แนวคิดที่สำคัญคือ (1) แนวคิดของเสรีนิยม (2) แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เราจะศึกษาการใช้เกณฑ์ของทั้งสองแนวคิด เพื่อจะพิจารณาว่าแนวคิดทั้งสอง มีเกณฑ์อย่างไรในการแบ่งปันทรัพยากร เพื่อให้สังคมที่นำใช้แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรในปรัชญาสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เกิดความเท่าเทียมกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์
2. เพื่อศึกษาแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์
3. เพื่อวิเคราะห์แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ศึกษาประเด็นแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรในสังคมของแนวคิดสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์
2. แยกแยะประเด็นเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรในสังคม ของแนวคิดสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์
3. วิเคราะห์และประเมินเหตุผลแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์
4. สร้างข้อสรุปแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์
5. เสนอเป็นงานวิจัยปรัชญาสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าแนวคิดสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์ มีแนวคิดเพื่อทำให้สังคมได้รับความเท่าเทียม ซึ่งผู้วิจัยได้เปรียบเทียบระหว่าง 2 แนวคิดในการจัดการทรัพยากรให้เกิดความเท่า

เทียม ระหว่างแนวคิดเสรีนิยมและสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ มีความแตกต่างกันมากในการจัดสัน
ทรัพยากร

1. แนวคิดเสรีนิยม แนวคิดของเสรีนิยมคือแนวคิดรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในการจัดการ
ทรัพยากรของสังคม แนวคิดเสรีนิยมเชื่อว่ามนุษย์มีสิทธิและเสรีภาพเป็นของตนเอง ฉะนั้นแนวคิดเสรี
นิยมจึงอนุญาตให้มนุษย์สามารถทำมาหากิน สะสมหาทรัพยากรตามสิทธิความสามารถของตนเอง
หมายความว่าทุกคนในสังคมมีความเท่าเทียมกันที่จะใช้ความสามารถของตนเองเพื่อหากิน ใครมี
ความฉลาด มีความเก่งกล้า ถ้าเขาหาทรัพยากรได้มากกว่าคนอื่น เขาคงนั้นก็สมควรแล้วที่จะได้รับ
ผลผลิตเหล่านั้นเป็นของตนเอง นั่นเป็นหลักความเท่าเทียมของแนวคิดเสรีนิยม

การใช้แนวคิดแบบเสรีนิยมทำให้คนที่มีความสามารถสูงกว่าคนอื่นได้เปรียบในการทำมาหา
กิน ผลที่เกิดจากแนวคิดเสรีนิยม คือการทำให้คนจำนวนมากในสังคมเกิดความลำบากในการใช้ชีวิต
เพราะว่าคนที่เก่งและฉลาด มีเพียงจำนวน 1 % ของสังคม แต่อีก 99 % กลับเป็นคนที่มีความ
สามารถระดับกลาง และ อาจจะเรียกว่าไม่มีความรู้เลย (สมภาร พรหมทา, 2539) เพราะคนที่มีความ
ทรัพยากรมากได้ยึดอำนาจผูกขาดการค้าขายไว้หมดแล้ว คนจำนวนมากก็ต้องกายมาเป็นแรงงาน
รับจ้าง ในยุคต้นของอุตสาหกรรมนั้น ชาวกรรมสิทธิ์ถูกนายทุนเอาเปรียบ โกงค่าแรงงาน ทำงานวันละ
18 ชั่วโมงต่อวัน เพื่อต้องแลกกับเงินอันน้อยนิด เขาเหล่านั้นไม่มีสิทธิเรียกร้องสิ่งใดได้ เพราะระบบ
นายทุนได้ครอบงำสังคมไว้แล้ว ชาวกรรมสิทธิ์รู้เรื่องเหล่านี้ดี เพราะเป็นขบวนการชีวิตของเขาที่กำลังพบ
เจอ เพราะแนวคิดเสรีนิยมได้ทำให้คนที่ถือครองทรัพยากรจำนวน 3/4 ของสังคม คนที่มีทุนมากเหล่านี้
ก็สามารถต่อรองเรื่องสำคัญในสังคมได้มากกว่าคนอื่นเช่น เรื่องการออกกฎหมาย นโยบายของรัฐ ทำ
ให้นักการนักการเมืองเป็นเครื่องมือของคนรวย ผลที่ตามมาของแนวคิดเสรีนิยมได้ทำให้เกิดปัญหา
เหล่านี้ นักปรัชญาอย่าง คาร์ล มาร์กซ์ จึงเสนอแนวคิดแบบสังคมนิยมเพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำของ
สังคมเสรีนิยม เพื่อต่อสู้เรียกร้องหาความเสมอภาคหรือเท่าเทียมและยุติธรรม

2. แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เป็นแนวคิดทางปรัชญา
สังคมและการเมือง ที่พิจารณาจากเจตณารมณ์ของจักรวาล คาร์ล มาร์กซ์ ได้ศึกษาจักรวาลก่อนที่จะ
มาออกแบบสังคมโดยทั่วไปแล้วทฤษฎีการเมืองโบราณซึ่งมีพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนาเทวนิยม แนวคิดนี้
เริ่มต้นด้วยคำกล่าวที่ว่ามนุษย์ไม่ได้สร้างจักรวาล แต่จักรวาลเป็นตัวสร้างมนุษย์ขึ้น ในแนวคิดแบบ
เทวนิยม เชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างจักรวาลรวมทั้งมนุษย์ด้วย เพราะโลกนี้ถูกสร้างขึ้นมาจากฝีมือของ
พระเจ้า ไม่ใช่มนุษย์เป็นผู้สร้าง มนุษย์คือสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา ฉะนั้นสิทธิในการปกครองโลกไม่ได้เป็น
ของมนุษย์คนใด เพราะสิทธิเป็นของพระเจ้าที่จะปกครองโลก อาจเป็นสิ่งที่เราเข้าใจได้ ถ้าเราเชื่อว่า
พระเจ้าเป็นผู้สร้างโลก เพื่อแก้ไขปัญหาลี้ลับแนวคิดแบบเสรีนิยม คาร์ล มาร์กซ์ ได้ตรวจสอบดู
แนวคิดนี้จึงนำมาสู่การออกแบบสังคมให้เกิดความเท่าเทียม คาร์ล มาร์กซ์ ได้เห็นความอยุติธรรมของ
ระบบเสรีนิยมที่ให้เราแบ่งปันทรัพยากรตามสิทธิและความสามารถ การใช้เกณฑ์นี้ คาร์ล มาร์กซ์
มองว่าเป็นความไม่เท่าเทียมกันเลย ระหว่างบุคคลต่อบุคคลยกตัวอย่าง นาย ก และ นาย ข สองคนนี้
เปิดร้านขายอาหารเหมือนกัน เขาทั้งสองคนมีสิทธิที่จะแข่งขันกันขายอาหาร แต่นาย ก ทำอาหาร
ไม่อร่อย สู้ นาย ข ไม่ได้ ผลที่ตามมาจากรื่องนี้คือ นาย ก จะขายอาหารได้น้อย เพราะคนไปกินร้าน
นาย ข หมด จากการที่นาย ก ขายอาหารไม่ได้ นาย ก ก็จะมีเงินไม่มากพอเพื่อจะส่งลูกตนเองไปเรียน
ในเมื่อคนไปซื้อร้านนาย ข หมด นาย ก ก็ต้องปิดร้านไป หลังจากนั้น นาย ก ก็จะเป็นคนจน ลูก

นาย ก ก็จะไม่เงินเข้าโรงเรียนการศึกษาของเขาก็จะต่ำเพราะพ่อไม่มีเงินส่งลูกเรียนหนังสือ ครอบครัวนี้ก็จะกลายเป็นครอบครัวฐานะชนชั้นล่างของสังคม คำถามของคาร์ล มาร์กซ์ คือ เราจะทำอย่างไรให้สองคนนี้เท่าเทียมกันในการมีทรัพยากร ถ้าเราแบ่งให้คนแข่งขันกันตามสิทธิและความสามารถก็จะเกิดปัญหานี้ขึ้น

ในงานเขียนของคาร์ล มาร์กซ์ เขาจึงวิพากษ์ วิจารณ์ ระบบเสรีนิยมเรื่องแนวคิดแบบทุนนิยม ในหนังสือ *The Capital : a Critique of Political Economy* (Karl Marx, 1887) คาร์ล มาร์กซ์ เชื่อว่า ที่สังคมเราไม่สามารถพัฒนาไปถึงสังคมที่สมบูรณ์ได้ เพราะว่าสังคมยังไม่เกิดความเท่าเทียมกัน ในการเข้าถึงทรัพยากร คาร์ล มาร์กซ์ บอกว่าการจะพัฒนาทำให้สังคมเป็นสังคมที่สมบูรณ์ได้ ต้องทำให้ทุกคนไม่อดอยาก มีข้าวให้กินเวลาหิว ไม่มีคนใดต้องลำบากเพราะไม่มีข้าวกิน คนต้องเคารพกันและกัน มีศักดิ์ศรีในชีวิตของตนเองมากกว่าสิ่งใด เมื่อสมาชิกในสังคมไม่มีความเดือดร้อนที่ต้องแย่งชิงแสวงหาทรัพยากรตามแนวคิดของเสรีนิยมแล้ว เมื่อนั้นสังคมที่สมบูรณ์หรือสังคมคอมมิวนิสต์จะเกิดขึ้น เราจะทำอย่างไรเพื่อจะแก้ไขปัญหานี้ คาร์ล มาร์กซ์ พยายามเสนอแนวคิดปฏิรูปสังคมใหม่ เราเรียกแนวคิดนี้ว่า “สังคมนิยม” แนวคิดสังคมและการเมืองนี้เกิดขึ้น เพื่อแก้ปัญหาการต่อสู้และความขัดแย้งทางชนชั้นที่เกิดจากการแข่งขันแย่งชิงทรัพยากรของมนุษย์ที่ไม่จบสิ้น

สังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ มีอุดมคติคือ การวางจุดมุ่งหมายของสังคมอันได้แก่การทำให้คนหลุดพ้นจากการเป็นทาสวัตถุซึ่งพันนาการมนุษย์มาตั้งแต่โบราณ (Karl Marx, 1887) สังคมนิยมได้ฟันธงถึงการที่ผลผลิตของสังคมเพิ่มขึ้นจนเพียงพอสำหรับทุกคน การเปลี่ยนความประพฤติ ทัศนคติและความเชื่อของมนุษย์จะทำให้เข้าถึงสภาวะดังกล่าวได้ ดังนั้นจุดมุ่งหมายของแนวคิดแบบสังคมนิยมคือความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจหรือเรียกได้ว่า การสร้างเศรษฐกิจแบบยั่งยืน คาร์ล มาร์กซ์ กล่าวว่าแม้แต่นานนี้เท่านั้นที่จะแก้ไขปัญหายของสังคมให้เป็นสังคมที่สมบูรณ์ได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ มีวิธีการจัดการแบ่งปันทรัพยากรของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ตามความจำเป็นต้องใช้ เพื่อสร้างสังคมที่เท่าเทียมกัน การที่ไม่อนุญาตให้ทุกคนในสังคมสามารถถือครองทรัพยากรเป็นของตัวเองได้ ถือว่าเป็นการทำให้คนในสังคมไม่มีสิทธิถือครองอำนาจมากกว่าคนอื่น หมายความว่าสังคมนิยมจะไม่อนุญาตให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจในทรัพยากร สังคมนิยมเชื่อว่าเราต่างไม่ได้เป็นผู้สร้างโลกนี้ เรามาที่โลกใบนี้เพื่ออาศัย ทำชีวิตของตนเองให้สมบูรณ์ ดังนั้นการอยู่รวมกันของมนุษย์ในสังคมจึงควรเป็นไปเพื่อความสงบสุข และมีความเท่าเทียมกัน

1. ความเท่าเทียมในแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ได้พูดถึงถึงความเท่าเทียม 2 เรื่อง (1) ความเท่าเทียมทางสังคม (Social Equality) หมายถึง การออกแบบระบบการบริหารรัฐให้สังคมเกิดความเท่าเทียมเช่น การได้รับการปฏิบัติจากรัฐด้วยความเท่าเทียมในด้านกฎหมาย รัฐสวัสดิการ ฯลฯ (2) ความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากร (Distributive Justice) หมายถึง รูปแบบเศรษฐกิจ ที่จะบริหารแบ่งปันทรัพยากรให้แก่สมาชิกของสังคม เช่น เริ่มจากปัจจัยพื้นฐาน 4 อย่างคือ 1. ที่อยู่อาศัย 2. อาหาร 3. ยารักษาโรค และ 4. เครื่องนุ่งห่ม รวมไปถึงทรัพยากรอื่นเช่น การกำหนดในการใช้ที่ดิน น้ำ ไฟฟ้า การศึกษา ระบบสาธารณสุข ฯลฯ ให้ทั่วถึงและเกิดความเท่าเทียมแก่สมาชิกของสังคม เพราะความเท่าเทียมสองอย่างนี้เป็นสิ่งที่ชีวิตของคนในสังคมควรได้รับและไม่จำเป็นต้องกังวลเรื่องการแข่งขันตามสิทธิและความสามารถ เพื่อให้แนวคิด

ความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เกิดขึ้นได้จริง สังคมจึงต้องอนุญาตให้มีคนกลางมาบริหารสังคม เราจะเรียกคนเหล่านี้ว่า “รัฐ” หมายความว่า รัฐจะมาเป็นคนกลางในการดูแล รักษาและทำหน้าที่เป็นเพียงเจ้าหน้าที่ในการแบ่งปันทรัพยากร เพราะว่ารัฐจะต้องมารับใช้สังคม รัฐต้องทำให้สมาชิกของสังคมได้รับความเท่าเทียมในการถูกปฏิบัติในทางกฎหมาย การเข้าถึงบริการทุกอย่าง และความเท่าเทียมในการใช้ทรัพยากรด้วย

แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ได้เริ่มจากการทำรูปแบบการปกครองหรือการบริหารของรัฐด้วยการให้ยกเลิกกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินทั้งหมด ให้นำทรัพยากรทั้งหมดมาเป็นเป็นของส่วนรวม ไม่ให้มีการรับมรดกจากพ่อและแม่สู่ญาติในสายเลือดตนเอง ทรัพยากรทุกอย่างเมื่อได้มาแล้วต้องนำมาเชื่อมเข้าสู่รัฐ (Karl Marx and Frederick Engels, 1847) สังคมนิยม จะไม่อนุญาตให้ใครถือทรัพยากรเป็นของตนเอง ถ้าจำเป็นต้องใช้ก็มาเบิกเอาในส่วนกลาง ไม่ให้คนในสังคมต้องนำชีวิตมาวุ่นวายในเรื่องนี้ เอาเวลาส่วนมากที่มีไปทำงานอย่างอื่น เพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น คาร์ล มาร์กซ์ มองสังคมในภาพรวมใหญ่ว่าสังคมที่เราต้องให้ความสำคัญในหัวหน่วยสำคัญที่สุดคือสมาชิกทุกคนของสังคม หมายถึงเรื่องความเท่าเทียมระหว่างบุคคลต่อบุคคล ระหว่างสองคนนี้จะไม่มีใครถือครองทรัพยากรมากกว่ากัน สองคนนี้ต้องมีเท่ากัน เท่าที่เขาจำเป็นต้องใช้ ซึ่งเราจะได้เห็นมาแล้วผ่านการปฏิวัติสังคม การปฏิวัติชนชั้น

2. ทรัพยากรในสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ทรัพยากรคืออะไร ในแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ได้พูดถึงแนวคิดที่เราจะให้ทุกคนเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมกับการออกแรงงานเพื่อสร้างทรัพยากรเท่านั้น และมีรัฐเป็นคนกลางเป็นคนจัดสรรให้เราทุกคน ในแนวคิดแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ได้แบ่งทรัพยากรออกเป็น 2 ประเภทคือ (1) ทรัพยากรที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ แร่ธาตุต่าง ๆ หรือพูดโดยรวมคือสิ่งที่เกิดขึ้นโดยที่มนุษย์ไม่ใช่ผู้สร้าง (2) ทรัพยากรที่เกิดจากแรงงานของสมาชิกสังคม หมายถึง สิ่งที่เราทุกคนมีส่วนในการผลิต เช่น พลังงาน ไฟฟ้า อาหาร ฯลฯ ทรัพยากรสองอย่างนี้ ที่เราจะเอามาบริหารสังคม รัฐจะเป็นคนเก็บรักษาผลผลิตที่เราร่วมกันออกแรงงานไว้ให้แล้วเราสามารถมาเบิกได้ ตามที่เราต้องการภายใต้เกณฑ์ของความจำเป็นต้องใช้

เพราะเหตุใดคาร์ล มาร์กซ์ จึงให้ความสำคัญมากกับแนวคิดวัตถุหรือการแบ่งปันทรัพยากร เพราะว่าคาร์ล มาร์กซ์ ได้เห็นแย้งกับแนวคิดของอาจารย์ตนเองคือ วิลเฮล์ม ฟรีดริช เฮเกิล นักปรัชญาคนสำคัญของเยอรมัน ซึ่งเป็นนักปรัชญาสายจิตนิยม ซึ่งเขาเป็นอาจารย์สอนปรัชญาของคาร์ล มาร์กซ์ เขาเสนอแนวคิดที่สังคมที่ยังไม่สามารถพัฒนาให้เจริญได้ เพราะจิตใจของมนุษย์ยังไม่สมบูรณ์ เขาได้ทำให้เห็นภาพวิวัฒนาการของสังคมไว้ 3 แบบคือ (1) บทเสนอ (Thesis) หมายถึงการรวมหมู่ของสังคม (2) บทแย้ง (Antithesis) หมายถึงการที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดเก่าของสังคม (3) บทสรุป (Synthesis) หมายถึง จิตสมบูรณ์อันแท้จริง คาร์ล มาร์กซ์ (พระรักเกียรติพงษ์ อินเปื่อย, 2022) ได้พิจารณาแนวคิดของอาจารย์ตนเองแล้วไม่เห็นด้วย เพราะคาร์ล มาร์กซ์ มองว่าเราจะคนในสังคมสมบูรณ์ได้อย่างไร ในเมื่อชีวิตของคนจำเป็นต้องกิน ต้องมีวัตถุเลี้ยงกาย ฉะนั้นเราจะอย่างไรให้คนมีวัตถุเพียงพอ มีทรัพยากรให้เรานำใช้ สังคมนิยมเกิดขึ้นด้วยอุดมการณ์อันยิ่งใหญ่ เขาต้องการทำลายกำแพงทางชนชั้น การต้องทนเห็นชาวกรรมมาชีพผู้ออกแรงงานถูกกดขี่ขูดรีดเอาเปรียบ โดนนายทุนหน้าเลือดที่บีบบังคับให้ต้องออกแรงงานอย่างหนักหน่วงแล้วได้ค่าตอบแทนน้อยนิด เป็นความเจ็บแสบในใจของคาร์ล มาร์กซ์ เขาไม่สามารถยอมรับที่จะให้สังคมมนุษย์เป็นอย่างนี้ต่อไป

สังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ จึงลุกขึ้นมาต่อสู้ เป็นฝันร้ายที่คอยหลอกหลอนเหล่าทุนนิยม เพราะสังคมนิยมจะสร้างสังคมแห่งความเท่าเทียมขึ้น เพื่อนำคนในสังคมสู่ความเจริญอย่างแท้จริง

3. เกณฑ์การแบ่งปันทรัพยากรของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เมื่อสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เกิดขึ้นแล้ว เราจะมีเกณฑ์อย่างไรในการแบ่งปันทรัพยากรให้เกิดความเท่าเทียม โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งปันคือ สังคมนิยมจะแบ่งตามเกณฑ์ความจำเป็น (C.P.Chandrasekhar, 2017) บนพื้นฐานการพิจารณาตามความต้องการใช้ ทำให้รัฐถึงต้องมีส่วนในการพิจารณาอย่างนั้น เพราะรัฐพิจารณาแล้วว่าคุณควรจะได้เท่าไรตามที่คุณแจ้งจุดประสงค์ต้องการใช้ รัฐจะตัดสินว่าคุณมีความจำเป็นต้องใช้เท่าไร จำเป็นต้องใช้หรือไม่ การใช้เกณฑ์การแบ่งปันทรัพยากรตามความจำเป็น ถือว่าเป็นการทำให้เราทุกคนในสังคมไม่มีความกังวลว่าเราจะต้องแสวงหาทรัพยากรเพื่อนำมาสะสม เพราะสังคมนิยมไม่อนุญาตให้สมาชิกของสังคมมีสิทธิ์สะสม สมาชิกมีสิทธิ์ร่วมกันผลิตและใช้เท่าที่จำเป็น เพราะการสะสมจะนำมาซึ่งการถือครองทรัพยากรมากกว่าความจำเป็น สังคมก็จะกลับไปสู่รูปแบบสังคมแบบเดิม คือคนที่มียุทธศาสตร์มากก็จะมีอำนาจควบคุมสังคมเหมือนเดิม

แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ได้พิจารณาแล้วว่าการการจะสร้างสังคมแห่งความเท่าเทียมได้ รัฐต้องเป็นเจ้าของการผลิตและเป็นคนกลางในการควบคุมทรัพยากรของสังคม แต่แนวคิดการแบ่งปันทรัพยากรตามความจำเป็นก็ได้สร้างปัญหาขึ้นมาอีกแบบคือ คนที่มีความสามารถรู้สึกว่าคุณเองถูกเอาเปรียบ หรือโดนละเมิดสิทธิ์ การใช้แนวคิดของสังคมนิยมจึงยังไม่ตอบโจทย์กับคนทุกคนในสังคม เราจะทำอย่างไรให้เกิดความเป็นธรรมได้ เพื่อให้เข้าใจเรื่องนี้มากขึ้นเราจะแยกคนเป็น 2 ประเภทคือ (1) คนที่สามารถทำการผลิตได้มากและมีความสามารถสูงกว่าคนอื่น คนประเภทแรกนี้กลับได้น้อยตามที่รัฐแบ่งให้ตามความจำเป็นต้องใช้ คนที่มีปัญหาคือคนประเภทแรก แล้วประเภทที่ (2) คนมีความสามารถไม่สูง ไม่สามารถผลิตได้มาก เราจะทำอย่างไรให้คนประเภทที่ 2 ซึ่งเป็นคนส่วนมากในสังคม มีแรงบันดาลใจมาออกแรงงาน เพราะเขาคิดว่าทำมากก็ได้เท่าเดิม ทำน้อยก็ได้เท่าเดิม ทำได้น้อยกลับก็ได้รับการแบ่งปันเท่ากัน คำถามต่อแนวคิดนี้คือ เราจะจัดการกับความความสามารถที่ไม่เท่ากันของคนในสังคม จากการพิจารณามาดังนี้เห็นว่าสังคมนิยมติดกับดักแนวคิดของตนเอง เพราะไม่สามารถทำให้เกิดความเท่าเทียมตามธรรมชาติของมนุษย์ได้

ดังนั้น เกณฑ์ในการใช้แบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ไม่สามารถที่จะทำให้เกิดความเท่าเทียมในสังคมได้ เพราะว่าแนวคิดดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขความซับซ้อนของคนได้ ในทางพุทธศาสนามีคำสอนเรื่อง กิเลส มี 3 อย่าง โสภะ โทสะ โมหะ (พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ 12 หน้า 63 ข้อ 71 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) หมายความว่ามนุษย์มีความต้องการตามกิเลสของตนเอง แนวคิดสังคมนิยมจึงทำให้คนที่มีความต้องการไม่รู้จักพอ เข้าถึงได้ แล้วเราจะแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างไร ซึ่งจะพิจารณาในข้อต่อไป

วัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่าแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ มีความเป็นไปได้เพราะเหตุผลที่แนวคิดการแบ่งปันทรัพยากรของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ได้ขัดกับหลักธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความต้องการไม่สิ้นสุด และความต้องการของแต่ละคนไม่เท่ากัน แต่เราต้องเข้าใจว่าแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เป็นแนวคิดเพื่อสร้างสังคมให้เกิดความเท่าเทียมและสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำลายกำแพงชนชั้น ทำให้สังคมที่เราอยู่แล้วมีความยุติธรรม เราจะมาพิจารณาว่าเรื่องนี้ย่อยละเอียด อะไรคือข้อโต้แย้งที่สำคัญต่อ

แนวคิดสังคมนิยม อะไรคือข้อแย้งในปัญหาแนวคิดสังคมนิยม และเพราะเหตุผลอะไรที่ทำให้แนวคิดของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ไม่สามารถเป็นไปได้ในสังคม เราจะทำอะไรให้แนวคิดของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ยังสามารถใช้งานต่อไปได้ในสังคมปัจจุบัน เพราะสังคมปัจจุบันมีความเชื่อว่าแนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์ คือแนวคิดแบบเผด็จการ ซึ่งเมื่อเราตรวจสอบในเจตนาของคาร์ล มาร์กซ์ แล้วพบว่า ไม่ได้เป็นเช่นนั้น แนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์ ไม่ได้มีความเป็นเผด็จการ แต่คนที่นำแนวคิดมาใช้จริงผ่านการปฏิวัติสังคมกลับกลายเป็นเผด็จการ เพราะต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างเร่งรีบ และให้สำเร็จตามใจของตนเอง

แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ จากการศึกษาแล้วพบ 3 ปัญหาที่ทำให้แนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ไม่สามารถเป็นไปได้ (1) เกณฑ์ใช้ในการแบ่งปันตามความจำเป็นของแนวคิดของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ไม่สามารถทำให้เกิดความเท่าเทียมของสมาชิกในสังคมได้จริง เพราะไม่สามารถทำให้การแบ่งปันเกิดความเท่าเทียมได้ เพราะว่าสังคมมีความซับซ้อนทางแนวคิดและการปฏิบัติของสมาชิกในสังคม ปัญหาดังกล่าวยังนำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความไม่เป็นธรรม เพราะว่าคนที่สมควรได้รับการแบ่งปันมากเกินความจำเป็น กลับเป็นคนใกล้ชิดตัวของคนแบ่งปัน คนส่วนมากที่ควรได้รับ แต่ไม่ใช่คนใกล้ชิดก็ได้น้อยลงจนมีความจำเป็นมากก็ตาม (2) ความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด เพราะในการแบ่งปันทรัพยากรของสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ได้กีดกันไม่ให้คนที่มีความสามารถพอใจได้ สมาชิกสังคมที่มีความสามารถสูง ทำงานที่สูงกว่าคนทั่วไป ก็จะตั้งคำถามว่า มีความยุติธรรมหรือไม่ระหว่างอาจารย์สอนหนังสือกับคนกวาดถนน ที่ต้องได้รับการแบ่งปันเท่ากัน แน่นอนว่าการทำงานสอนหนังสือต้องยากกว่าการกวาดถนน เพราะต้องใช้ความสามารถมากกว่า จึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถตอบใจหทัยคนเหล่านี้ได้ (3) เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ให้ยังสามารถใช้งานต่อไปได้ เพราะสังคมนิยมต้องการทำให้คนในสังคมมีความเท่าเทียมหรือเสมอภาคกัน เราต้องแก้ไขตรงที่การเพิ่มการศึกษา เปิดให้คนมีสิทธิ์แข่งขันกันภายใต้กติกาที่รัฐกำหนดอย่างเคร่งครัด การทำให้คนในสังคมมีความเข้าใจต่อแนวคิด ประชาชนมีการศึกษา มนุษย์จะค่อย ๆ เรียนรู้ และช่วยกันพัฒนาสังคมให้สมบูรณ์ต่อไป

อภิปรายผลวิจัย

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า แนวคิดสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์ หมายถึงหลักการทางสังคมและการเมือง ซึ่งเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานความขัดแย้งของทางสังคมระหว่างชนชั้นกรรมาชีพและระบบทุนนิยม ที่มีความอยู่ดีธรรมแก่ชนชั้นล่าง แนวคิดสังคมนิยมของคาร์ล มาร์กซ์ มีอุดมคติคือการสร้างสังคมคอมมิวนิสต์ หมายความว่าสังคมนิยมได้สร้างหลักการทางการเมืองและสังคม เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคม พร้อมนำสังคมไปสู่อุดมการณ์ของสังคมนิยมคือสังคมที่มีความยุติธรรม และเท่าเทียมหรือเสมอภาคกัน ผ่านระบบการคิดของคาร์ล มาร์กซ์ เขาวางกรอบแนวคิดให้รัฐเป็นเจ้าของการผลิตทุกอย่างที่เป็นผลผลิตผ่านการออกแรงงานของคนในสังคม ผู้วิจัยเห็นประเด็นเหล่านี้แล้วก็เห็นภาพของสังคมนิยมว่า ในระบบสังคมนิยมเขาจะเดินทางไปสู่เป้าหมายข้างหน้าอย่างแน่วแน่ และมีเป้าหมายคือการสร้างสังคมที่ไม่มีชนชั้น เราจะสามารถเห็นได้ในอุดมการณ์ของสังคมนิยมหลายประเทศในตอนนี้กำลังพยายามเดินไปในทิศทางเดียวกันคือสร้างสังคมคอมมิวนิสต์ให้ปรากฏเป็นจริง ในการศึกษาแนวคิดสังคมนิยมผู้วิจัยสามารถจะเห็นโครงสร้าง

ของสังคมนิยมในภาพใหญ่ ซึ่งจะมีประโยชน์มากในการออกแบบสังคม และวางหลักการแนวคิดในรูปแบบใหม่เพื่อปรับปรุงหลักการคิดของคาร์ล มาร์กซ์ ให้ดีขึ้น สอดคล้องกับ คาร์ล มาร์กซ์ กล่าวว่า ได้เน้นลักษณะการปกครองหรือการบริหารของรัฐไว้ว่า ให้ยกเลิกกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินทั้งหมดมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เก็บภาษีรายได้สูงเข้ารัฐ ยกเลิกการรับมรดก ยึดทรัพย์สินของกบฏรวบรวมสินเชื่อให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐ เชื่อมทางคมนาคมและการขนส่งเข้าสู่รัฐ ขยายโรงงานและเครื่องมือเร่งพื้นฟูที่ดินรกร้างว่างเปล่า ขยายหน้าที่ความรับผิดชอบไปสู่กรรมกรอย่างเท่าเทียมกัน ทำการผสมผสานอุตสาหกรรมเข้ากับเกษตรกรรม ค่อย ๆ ทำลายภาวะความแตกแยกต่าง ๆ ระหว่างเมืองและชนบท จัดการศึกษาเสรีแก่เยาวชนโดยโรงเรียนของรัฐ ยกเลิกแรงงานเด็กในโรงเรียน ปรับการศึกษาให้สอดคล้องต่อการผลิตทางอุตสาหกรรม (Karl Marx and Frederick Engels, 1847)

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ มีความสัมพันธ์กับเจตนารมณ์ของจักรวาล หมายความว่าจักรวาลนี้ได้สร้างมนุษย์ขึ้นมาเพื่อทำอะไรบางอย่างตามหน้าที่ของตนเอง มนุษย์ทุกคนไม่สามารถทำทุกอย่างได้ทั้งหมด เราต้องช่วยกันทำคนละเรื่องแล้วรวมกันเพื่อสังคม การเข้าใจเจตนารมณ์ของจักรวาลคือการเข้าใจภาพรวมของชีวิตว่าเราควรจะทำอย่างไรให้เกิดความยุติธรรม สังคมที่มีความเท่าเทียมในทุกด้าน เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาคนในสังคมให้หลุดพ้นจากพันธนาการทางสังคมที่เสื่อมทรามให้คงเดิมสืบไป สังคมต้องเป็นสังคมที่ดีและประเสริฐมากขึ้น ผ่านการแบ่งปันตามเจตนารมณ์ของจักรวาลว่าเราไม่ได้สร้างโลกใบนี้ แต่เรามีสิทธิ์ที่จะใช้มัน อย่างเท่าที่จำเป็นไม่ใช่การกอบโกยเอาทุกอย่างมาเป็นของตน เราจะเห็นได้ว่าสังคมนิยมไม่ได้ให้ความสำคัญในความเท่าเทียมในการแข่งขันในการค้าขาย สังคมนิยมจะไม่ยอมให้ใครมาทำงานอย่างเสรี เพื่อแสวงหาความมั่งคั่งและสะสมเป็นของตนเอง การกระทำตามระบบทุนนิยม คือสิ่งที่สังคมนิยมเห็นตรงข้ามอย่างแข็งกร้าว สังคมนิยมหรือรัฐจะเป็นเจ้าของการผลิต รัฐจะมีหน้าที่โดยชอบธรรมในการต้องเป็นผู้เก็บรักษาทรัพยากรของส่วนกลางไว้ รัฐจะดูแลทุกคนอย่างเท่าเทียม ในเมื่อคุณมีส่วนร่วมในการออกแรงงานประกอบส่วนในการผลิต คุณก็มีความชอบธรรมในเรื่องการได้รับการเบิกจ่ายเท่าที่คุณต้องการ บนพื้นฐานความจำเป็นต้องใช้ สอดคล้องกับ สมภาร พรหมทา กล่าวว่า ระบบการกระจายความเสมอภาคที่ คาร์ล มาร์กซ์ เสนอขัดกับธรรมชาติของคนเราได้อภิปรายกันมาแล้วว่า ในการกระจายรายได้ คาร์ลมาร์กซ์ ใช้หลักว่า จากแต่ละคนตามความสามารถให้แบ่งให้แต่ละคนตามความจำเป็น หลักอันนี้ชาวมากซิสต์ถือว่าเป็นหลักที่ยุติธรรมและเป็นหลักที่ให้ความเท่าเทียมแก่คนทุกคน ชาวเสรีนิยมวิจารณ์ว่า หลักการที่ว่่านี้หากพิจารณาให้ลึกซึ้งจะเห็นว่าเป็นหลักที่ขัดกับธรรมชาติของคน กล่าวคือคนเรานั้นเมื่อลงแรงทำอะไรลงไป เขาจะทำสุดกำลังความสามารถหากเขารู้ว่าสิ่งที่เขาทำทั้งหมดจะเป็นของเขาไม่มีตกหล่น ตรงกันข้าม คนเราจะทำอะไรอย่างทุ่มเท หากเขารู้ว่าผลแห่งแรงงานที่เขา ลงไปนั้นไม่เป็นของเขาทั้งหมด ระบบการแบ่งปันผลประโยชน์ในสังคมนิยมมิวนิสต์ไม่ได้พิจารณาจากแรงงาน หากพิจารณาจากความจำเป็นของแรงงาน นายดำกับนายแดงเป็นคนงาน ทำงานในตำแหน่งเดียวกันนายดำมีความสามารถมากกว่านายแดง สามารถทำงานได้มีคุณภาพกว่าถ้าสองคนนี้เป็นคนงานในระบบเสรีนิยม แน่นอนนายดำย่อมต้องได้รับค่าตอบแทนแรงงานมากกว่านายแดง แต่ในสังคมนิยมมิวนิสต์ ไม่น่าจะนายดำจะได้รับผลตอบแทนมากกว่า เพราะผลตอบแทนไม่ได้พิจารณาจากผลงาน (สมภาร พรหมทา, 2539)

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมว่าด้วยการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์ มีข้อขัดแย้งที่ปรากฏชัดเจนที่ผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิดของ คาร์ล มาร์กซ์ ไม่มีน้ำหนักมากพอที่จะเป็นไปได้ทางแนวคิด เพื่อแก้ไขความไม่เท่าเทียมของสังคมได้ เพราะว่าคนในสังคมไม่ให้ความร่วมมือเพราะคนส่วนมากคิดว่าการทำเช่นนี้คือการละเมิดสิทธิในการใช้ความสามารถส่วนบุคคลมากเกินไปจนเกิดความไม่เป็นจริงแล้วแนวคิดของสังคมนิยมได้ถูกใช้ในฐานะเป็นเครื่องมือทางเผด็จการเป็นส่วนมากจึงทำให้เมื่อนำแนวคิดนี้ไปใช้จึงมีปัญหา เพราะรูปแบบที่ปฏิบัติกับรูปแบบทางแนวคิดไม่ตรงกัน จึงยืนยันว่าความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรของแนวคิดสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เป็นไปไม่ได้จริง แต่ว่าหลักการของสังคมนิยมยังมีประโยชน์มากที่จะทำให้คนเข้าใจชีวิต และรู้จักพอ ไม่ควรที่จะยึดเอาโลกนี้มาเป็นของตนซึ่งสอดคล้องกับ พุทธทาสภิกขุ กล่าวว่า ทุกศาสนาในโลกนี้เป็นสังคมนิยม ไม่ใช่ประชาธิปไตยอัตโนมัติ ทุกศาสนาพระศาสดาต้องการให้ยึดหลักสังคมนิยม เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพุทธศาสนาแล้วจะยังเป็นสังคมนิยม ไม่มีใครเอาส่วนเกิน เอาแต่เท่าที่จำเป็นหรือพอดี เพื่อว่าส่วนที่เหลือจากนั้นจะได้ตกไปเป็น ของสังคม พระมีผ้าไม่เกิน 3 ผืน บาตร 1 ใบ กุฏิกว้างเพียง 7 ฟุต ยาว 12 ฟุต เน้นสันโดษ แสวงหาบริโภคะเท่าที่จำเป็น เจตนาของพระพุทธศาสนาแล้วย่อมเป็นสังคมนิยม ตถาคตเกิดขึ้นมาในโลกนี้ เพื่อประโยชน์แก่อกุลแก่เทวดาและมนุษย์ ไม่ใช่เพื่อใครคนใดคนหนึ่ง และไม่ใช่เพื่อตัวท่านเอง พระพุทธเจ้ามีอุดมคติเป็นสังคมนิยม แต่วิธีปฏิบัติเป็นเผด็จการกิจกรรมในคณะสงฆ์ก็เลยมีหลักการเป็นอย่างนั้นหมด แม้กระทั่งอุดมคติของพระโพธิสัตว์ก็ต้องช่วยเหลือผู้อื่น แม้ชีวิตก็สละได้เพราะเห็นแก่สังคม (พุทธทาสภิกขุ, 2557) และสอดคล้องกับพระมหาพุทธิวัฒน์ โชคจันทะสิทธิ์ และพระมหายุทธนา นรเชษฐฐิติที่เสนอว่า สังคมมาจากการหลักการของการจำกัดเสรีภาพของบุคคล หลักการของการแบ่งปัน หรือการจัดสรรอย่างยุติธรรม ปัญหาของปรัชญาสังคมจึงต้องการค้นหาคำตอบว่าเมื่อใดที่เสรีภาพของบุคคลพึงถูกจำกัดลงหรือความร่ำรวยควรถูกจัดสรรอย่างไรในสังคม จึงจะก่อให้เกิดความยุติธรรม (พระมหาพุทธิวัฒน์ โชคจันทะสิทธิ์ และพระมหายุทธนา นรเชษฐฐิติ, 2565)

บทสรุป

แนวคิดเรื่องแบ่งปันทรัพยากรของปรัชญาสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ เป็นแนวคิดเพื่อสร้างความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมทางสังคม ผ่านหลักการและวิธีการแบ่งปันทรัพยากรตามเกณฑ์ความจำเป็นต้องใช้ ตรงกันข้ามกับแนวคิดเสรีนิยมที่แบ่งตามสิทธิและความสามารถ การสร้างสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ จึงทำให้เกิดความสามัคคีของคนชนชั้นกรรมาชีพ และชนชั้นล่างของสังคม สร้างความสำนึกในความเป็นคน สร้างแนวคิดเสมอภาคระหว่างบุคคลต่อบุคคล ทางด้านแนวคิดและการปฏิบัติต่อสิทธิอย่างเสมอภาคกันทุกด้านตามเป็นจริง

แนวคิดเรื่องความเท่าเทียมในการแบ่งปันทรัพยากรของปรัชญาสังคมนิยมคาร์ล มาร์กซ์ ในการแบ่งปันทรัพยากร เป็นแนวคิดเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคม เกณฑ์ในการแบ่งปันในแนวคิดสังคมนิยมให้พิจารณาจากความจำเป็นของผู้ใช้ทรัพยากร การใช้เกณฑ์นี้นั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพิจารณาเจตนารมณ์ของจักรวาล หมายถึงการแบ่งให้ทุกคนตามความจำเป็นต้องใช้ แต่ว่าแนวคิดนี้ก็กลับยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ เพราะว่า (1) มนุษย์ในสังคมส่วนมากยังไม่เข้าใจเจตนารมณ์

ของจักรวาล (2) มนุษย์ยังไม่สามารถทำให้ความต้องการของตนเองที่ไม่รู้จักพอสิ้นสุดลงได้ และ (3) ไม่สามารถนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จได้ เพราะมนุษย์ในสังคมยังขาดความเข้าใจ ขาดความรู้ ในกระบวนการแบ่งปันในแนวคิดของคาร์ล มาร์กซ์ อันเนื่องมาจากขาดการศึกษาที่ดีพอ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษารายละเอียดแนวคิดการแบ่งปันทรัพยากรในปรัชญาสังคมและการเมืองของ คาร์ล มาร์กซ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ในรูปแบบการสร้างสังคมนิยม ให้เกิดความเท่าเทียมในการถือครองทรัพยากรเท่าที่ทุกคนจำเป็นต้องใช้ในสังคม และ ความเท่าเทียมด้านสังคมเพิ่มขึ้น
2. ควรมีการวิจัย และสร้างแบบเรียนรู้ปรัชญาสังคมและการเมือง เพื่อประชาชนในสังคมจะได้ ศึกษาเรียนรู้ ให้เกิดความเข้าใจต่อระบบการสังคมและการเมือง ในทุกระดับตั้งแต่ ประถมศึกษา และ ระดับมัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ส่งเสริมให้คนในสังคมเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คาร์ล มาร์กซ์ และ เฟรเดอริก เองเงิลส์. (2553). *แถลงการณ์ พรรคคอมมิวนิสต์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟลามทุง.
- พระมหาพุทธิวัฒน์ โชคจันทะสิทธิ์ และพระมหายุทธนา นรเชษฐฐะ. (2565). ศึกษาวิเคราะห์ปรัชญาทางสังคมและการเมืองเชิงพุทธในสังคมไทย. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(2) , หน้า 261-275.
- พระรักเกียรติพงษ์ อินเปื่อย. (2565). จิตสำบูรณ์ตามทัศนะเฮเกิล *The Absolutemind in Hegel's View*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
- พุทธทาสภิกขุ. (2557). *ธัมมิกสังคมนิยม*. กรุงเทพมหานคร: กรีนปัญญา, สนพ.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมภาร พรหมทา.(2539). *ปรัชญาสังคมและการเมือง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- C.P.Chandrasekhar.(2017). *Karl Marx Capital and the present*. Published by Tulika Books.
- Karl Marx. (1887). *Capital : a Critique of Political Economy*. English edition first published.
- Karl Marx and Frederick Engels.(1847). *Selected Works*, Vol.1.
- Somporn Promta. (2020). *Lectures in Social and Political Philosophy*. Wisdom Magazine Publishing House Bangkok, Thailand.